

Asia: VN/10855/2024

Luonnos hallituksen esityksestä eduskunnalle sähköisestä tunnistamisesta, luottamuspalveluista ja eurooppalaisesta digitaalisesta identiteetistä annettua EU:n asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Huomiot rajat ylittävän sähköisen tunnistamisen, sähköisten luottamuspalvelujen ja eurooppalaisen digitaalisen identiteetin kansallisesta sääntelystä:

Kiitämme lausuntopyynnöstä ja kommentoimme esitystä saavutettavuuden ja vammaisten henkilöiden yhdenvertaisuuden näkökulmasta. Lähtökohtaisesti Vammaisfoorumi pitää sähköisen asioinnin lisäämistä tavoiteltavana ja yhdenvertaisuutta vahvistavana, mikäli saavutettavuus huomioidaan riittävän laajasti ja se aidosti toteutuu asioinnin eri vaiheissa.

Hallituksen esityksessä on huomioitu palvelun käytettävyyden ja ymmärrettävyyden varmistaminen käytettävyydestien avulla. Tämä on tärkeää yhdenvertaisuuden ja saavutettavuuden näkökulmasta. Esimerkiksi näkövammaisten käyttäjien kannalta on olennaista varmistaa ruudunlukuohjelmien, suurennusohjelmien ja erilaisten syöttötapojen (kuten näppäimistön tai pistekirjoitusnäppäimistön) toimivuus. Käyttäjätestit, joihin osallistuu myös vammaisia henkilöitä, tukevat sitä, että palvelu on saavutettava ja käytettävissä arjessa. Käytettävyydestien osalta tulee huomioida kattavasti eri tavoin vammaiset henkilöt ja erilaiset toimintarajoitteet.

Vammaisfoorumi muistuttaa myös siitä, että saavutettavuus tulee huomioida koko kehitysprosessin ajan eikä pelkästään testausvaiheessa, jotta ratkaisu olisi sujuva ja käytettävissä kaikille käyttäjäryhmille alusta alkaen. Aina on oltava mahdollisuus myös vaihtoehtoisin tapoihin tai mahdollisuus valtuuttaa toinen henkilö asioimaan puolesta, jos sähköinen asiointi ei ole vammaiselle henkilölle mahdollista.

Huomiot koskien digitaalista henkilöllisyystodistusta:

-

Huomiot kansallisen vahvan sähköisen tunnistamisen turvallisuutta parantavista muutoksista:

-

Huomiot koskien kansallista ekosysteemikuvausta:

-

Kyröläinen Anni
Vammaisfoorumi ry